The Monthly LEKWAL Peshawar Vol. 14 No.5 May 2006
Special Edition: Dr. Kabir Stori
Chief Editor: Nurul Bashar Naveed

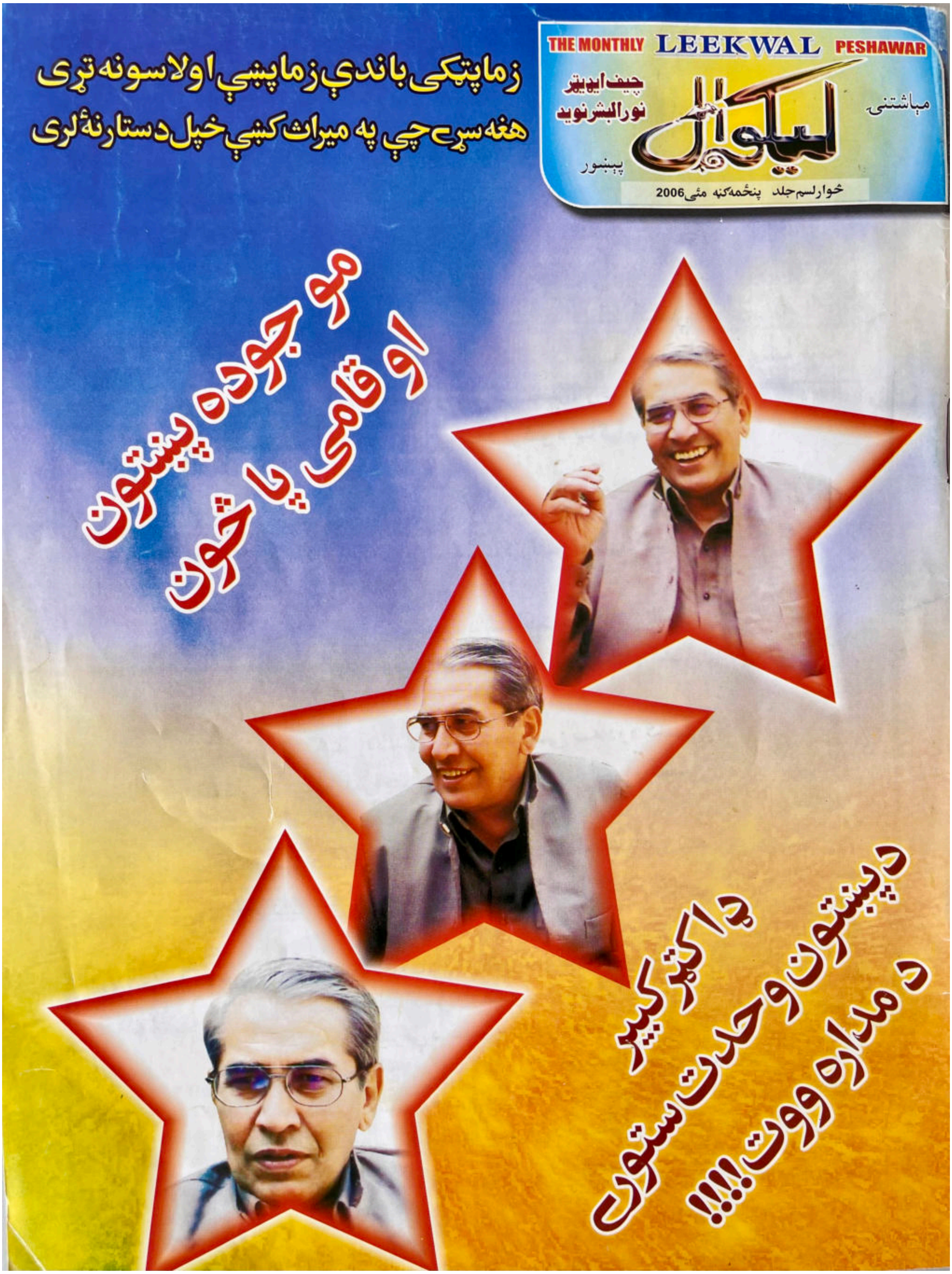

THE MONTHLY LEEKWAL PESHAWAR.

میاشتنی
لیکوال
پېښور

چیف ایډیټر
نورالبشر نوید

ایګزیکټیو ایډیټر
منیر هزاروی

قانونی مشیر
فضل الهی ایډوکیټ

مشاورتی بورډ
سلیم راز۔ هاشم بابر
ډاکټر محمد اعظم اعظم

نګران منصف علی خان اپریدے

E-mail: leekwaal@yahoo.com

څوارلسم جلد پنځمه ګڼه مئی 2006ء

ترتیب

لیک	لیکوال	صفحه
په سیاسی شطرنج کښې	اداریه	02
څلورم اپریل	عبدالبصیر ستوری	04
د وحدت ستورے	محمد افضل خان	09
کبیر جانه -----	ډاکټر شاه جهان سید	11
عملی مبارز	لائق زاده لائق	14
د "ستوری" اخری چغه	انور ظفری	19
ډاکټر کبیر ستوری سره ---	محمد شیرین ګردی وال	23
سپین غر ته	اجمل خټک	24
اؤ ماته راياد شول	ډاکټر غزن خټک	26
موجوده پښتون	طاهر بونیرے	29
د تیې هنداره	اداره	34
یو مئی -----	منان باچا	35
مزدور په نمانځلو کښې	جمیل یوسفزے	38
د پښتنو د وحدت د پاره----	سید بدنړشاه	40
بلوچ مزاحمتی ------	خان زمان کاکړ	42
مزاحمت یا مصلحت	اکرم مبارز	45
بنګله دېش اؤ پښتونستان	ولی دومړ	48
هنګو د اور په لمبو کښې	منیر حسین طوری	51
کراچی کښې د پښتنو هلې ځلې	ساګر تنقیدی	54
د یو پاکستانی افسر----	اداره	57
حمزه بابا مولوی ملامته یو	شوکت حیات خان	58
یو لیک یو تاثر	لیک: عادل خان تاثر: نورالبشر نوید	61

کلا مونه:

عبدالوهاب سرتیر، عرفان الله کوتوال، انجنیر اتل، ساګر تنقیدی، سراج محمد افریدے، فیصل فاران، داؤد بخت مندوخیل

وطن نه بهر نمائنده ګان

هالینډ	ناروے	امریکه
زرغونه یا خون کالام	یوسف خدمتګار (مزید روزی)	عظیم شکیب

بلجیم	افغانستان	جرمنی
خان فخر عالم	نجیب عامر	میم غریب

د وطن دننه نمائنده ګان

کوئټه	عبدالواحد شیرانی
ژوب	بشرمل ناصر، محمود خان شیرانی
قلعه سیف الله	حبیب الله خوشحال
کراچی	ساګر تنقیدی
جیکب آباد	سیف الدین افغان
اسلام آباد	عمرمختار اپریدے
ډیره اسماعیل خان	اطلس خان شیرانی
بنوں	حمیدعلیشاه بنوڅے
سوات	عطاء الله جان
کرم ایجنسی	منیر حسین طوری
جنوبی وزیرستان	نثار وزیر
باجوړ	جعفر خان جعفر

دلیکوال بیعه 25 روپیه

دوطن نه بهر بیعه پنځه ډالره

اکاونټ نمبر 6583 - 4
M.C.B. G.T Road
Branch Peshawar City

مظهر پریس پېښور

پوسټ بکس نمبر 41 جی پی او پېښور
موبائل نمبر: 0300-5939673

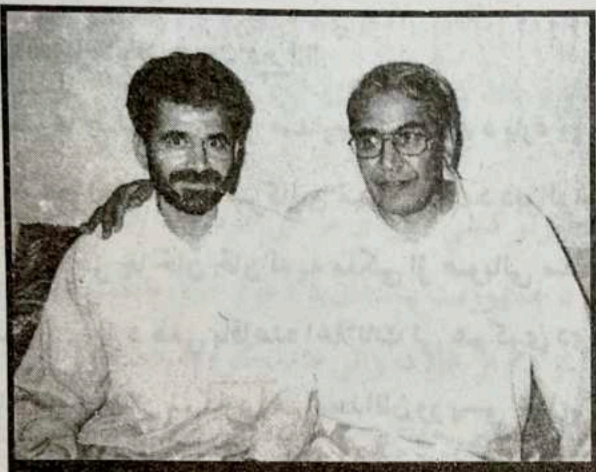

ستوری د خپل ځوی عبدالبصیر ستوري سره

لیک: عبدالبصیر ستوری

څلورم اپریل زمونږ د کورنۍ دروند غم

ما ته د خپل پلار دا خبره په ثبوت ورسېده "چې ما تاسی ته کهٔ مادی اؤ مالی شتمنی نهٔ ده پرېښې خو معنوی پانگه مو له هر چا زیاته ده" نو زهٔ په دې ویاړم چې زمونږ پلار مونږ ته ډېر څهٔ پرېښې چې د ډېرو لږو خلقو په نصیب کېږی

څلورم اپرېل زما لپاره هغه دردناکه اؤ له غمه ډکه ورځ وه چې ما د خپل پلار ډاکټر کبیر ستوری د مړینې خبر د ټیلیفون په لیکه سحر اتهٔ (8) بجې واورېد، په رښتیا چې انسان د کانی کلک اؤ تر گل نازک دے، د خبر په اورېدو مې د ټیلی فون غوږی له لاسه ولوېده، نهٔ پوهېدم چې په ما څهٔ وشو- د خولې څخه مې بې درېغه چغې وختې، یو دوه را نه خطا شول، زما په فریاد اؤ چغو زما مېرمن اؤ بچی له ما راتاؤ شول، له ما څخه ئې وپوښتل چې څهٔ چل شوے دے- خو ما خپل هوش اؤ حواس بائېللې وو نهٔ پوهېدم چې څهٔ ورته ووایم، خو هغوی زما په حال پوه شول په ټول کور کښې ویر اؤ ماتم جوړ شو، ما ته خپله بې وسی اؤ د مسافری غم بیا بیا مخې ته کېدهٔ، په لږه شېبه کښې زمونږ خپل، خپلوان اؤ دوستان خبر شول، مشره ترور مې اؤ د لائق زاده کورنۍ چې زما د وروری اؤ د خپلوۍ رشته ورسره وه اؤ زمونږ په گاونډ کښې وسېدل تر ټولو د مخه راورسېدل، هغوی هم را سره وژړل اؤ بیا بیا ئې راته تسلی اؤ ډاډگیرنه راکوله، څو ساعته وروستهٔ زمونږ ټول خپلوان زمونږ کور ته راجمع شول- زما دوستان، زما د پلار ملگری اؤ مینه وال چې د دغه غمژنې پېښې څخه خبرېدل چا به کور ته ځان رارسوٌ- چا به د ټیلی فون په

ذریعه غمرازی اؤ ډاډګیرنه راکوله، هغوی به وئیل چې مونږ ټول له تاسره په دې درانهٔ غم کښې شریک یُو، تهٔ ځان یوازې مهٔ بوله، ستوری یوازی ستا پلار نهٔ وو هغهٔ د ټول پښتون قام لاربښود، ملی اؤ قومی سرمایه وه، زما حوصله د دوی د ډاډګیرنو سره ورو ورو قوی کېده اؤ د پلار د غم دغه درونډ بار مې د اوږو کمېدهٔ، ما مې د خپل پلار څخه په خپل ژوند یوه خبره اورېدلې وه "چې پښتون هر چرته وی ، هغهٔ کهٔ د ډېرو شتو څښتن وی اؤ یا ډېر غریب خو په مینه، محبت اؤ اخلاص کښې د نړی یو قوم د پښتون مقابله نشی کولے, خو په رښتیا چې د لرو اؤبرو پښتنو دا خبره ثابته اؤ په ډاګه کړه چې د خپل محسن اؤ خواخوږی سره ئې په ژوند کومه مینه کړې وه هم هغه شان ئې د هغه په مرګ هم وژړل اؤ د غم دغه درنه لمحه ئې زمونږ د کورنی سره شریکه کړه-

زما د پلار ډاکټر کبیر ستوری دا لوې ارمان وو چې کله خپل عالی تحصیلات بشپړ کړی نو پښتونخوا ته به ورځی اؤ دلته به د خپلو پښتنو وروڼو اؤ اولس سره یو ځائې ژوند کوی خو دا ارمان ئې د زړهٔ د ناڅاپی ناروغی په وجه پوره نشو-

زهٔ لا ډېر ماشوم ووم چې پلار مې د کابل د رحمان بابا دلیسی څخه فارغ اؤ د لوړو زده کړو لپاره جرمنی د ممتازو زده کوونکو په ډله کښې لاړ، لوړی زده کړی ئې په جرمنی کښې سر ته ورسولې اؤ په ساپوهنه (سکالوژی)، فلسفه اؤ سیاسی علومو کښې ئې (Ph.D) پی ایچ ډی ډکتوره ترلاسه کړه- مونږ به د پلار د مینې لارې څارلې اؤ دا رانګ ورځې به مو شمېرلې چې په افغانستان کښې حالاتو بدلون وموند، اؤ پېښور ته کډاول شو- د مهاجرت په شپو ورځو کښې مونږ هم لکه د نورو افغانانو ډېرې ستونزې اؤ کړاؤنه ولیدل، یو ځل مې ورته لیک ورولېږو اؤ ورته مې لیکل چې وروڼه اؤ خوېندې مې د تعلیم اؤ زده کړې څخه بې برخې کېږی، ستونزې مو ډېرېږې، ستاسو راتګ هم ناشونی دی نو مور اؤ وروڼه مې جرمنی ته درتلل غواړو، هغهٔ په جواب کښې راته ولیکل چې زهٔ به اروپاکې ژوند کول نهٔ غواړم اؤ کهٔ خدائے حالات سم کړهٔ زهٔ به خپلې خاورې اؤ خپل اولس ته درځم هلته به یو ځائے ژوند کوو- خو چې حالات ورځ تر ورځه خرابېدهٔ اؤ سمون ئې نهٔ خوړو نو زما د مشر ترهٔ عبدالجلیل ملنګ په وېنا ئې زما مور، وروڼه اؤ خوېندې جرمنی ته وبلل، زهٔ لا هم هغه شان د پلار د نژدی اؤ دایمی مینې څخه بې برخې پاتې شوم- د هغه د ژوند د سفر ۴۲ کلونه په جرمنی کښې تېرشول خو په دې ورستیو څو کلونو کښې کله چې د پښتونخوا په هر ګوټ کښې د پښتو اؤ پښتنو په باب کومه غونډه جوړېده، پلار به مې ورته په ډېره خوشحالی ځان رارسوو- هغه په پښتنو مئین وو، په خپله ژبه پښتو مئین وو، د پښتنو د اتحاد، اتفاق اؤ یو والی مینه ئې په زړهٔ کښې وه، پښتون قامی وحدت ئې لویه ارزو وه، د محترم مشر محمد افضل خان لالا د پښتون قامی وحدت په ترون ئې په دوه درې غونډو کښې شرکت وکړو، د پښتو عالمی کانفرنس، پښتو عالمی کنونشن اؤ د رحمان بابا په سیمنار اؤ نورو ادبی غونډو کښې په ډېره مینه شرکت وکړو- هغهٔ

چې به کله پېښور ته راغې نو خوب به ئې کم، د زړهٔ د ناروغی سره سره به د پښتنو شاعرانو، ليکوالانو، اديبانو، صحافيانو (ژورنالستانو) اؤ سياسی مشرانو سره د ليدلو، کتلو اؤ کېناستلو ډېر ارمانجن وو ما ته به ئې همېشه وئېل چې د هرې ورځې پروګرام جوړوه چې زهٔ پکښې دغه ټول پښتانهٔ په نوبت وينم۔ په خپل لنډ تنګ سفر کښې به ئې د خپل پلرنی ټاټوبی کونړ اؤ د هغه ځاے د اولسی مشرانو اؤ کشرانو مينه هم د ياده نهٔ وتله۔ د خپل سفر په جريان کښې به حتماً دوه درې ورځې د خپل کور کلی اؤ خپل اولس ليدلو ته ايسټلی ځان به ئې کونړ ته رسوؤ۔ هلته به ئې ښهٔ دروند استقبال کېدهٔ اؤ د اولس مينه هم ورسره دومره زياته وه چې د دهٔ د دليدو تنده به ئې په دې دوه ورځنی سفر کښې نهٔ ماتېده۔ ډلې ډلې خلق به ورته راروان وو اؤ دهٔ به ورسره خپل پښتون نظر شريکوو۔ د خبرو کولو انداز اؤ لهجه ئې د هر چا خوښېده، خوانان سپين ږيری اؤ ماشومان به ترې راتاؤ وو۔ هغهٔ به د ټولو سره ډېره مينه کوله په ولسوالی اؤ کلی کښې ئې د ځوانانو اؤ پښتو کلتوری ټولنی جوړې کړی اؤ تر خپله وسه به ئې مرسته ورسره کوله اؤ وسائل به ئې ورته برابرول۔ هغه د پښتنو ټولو سياسی مشرانو ته خاص عقيدت اؤ احترام درلود۔ خو د دوی په بې اتفاقی ډېر خورېده، په جرمنی کښې ئې هم لر اؤ بر پښتانهٔ د پښتون سوشل ډېموکراټيک، ګوند د سيوری لاندې راټول کړی وو۔ غونډې اؤ سېمنارونه به ئې جوړول په اروپا کښې د پښتنو د دود دستور کلتور اؤ کلچر د ساتلو لپاره به ئې هلې ځلې کولې چې په ټول يورپ (اروپا) کښې هر پښتون خپل اؤ پردی به ورته د ډېر احترام اؤ مينې نه "ماما" وئېل، اؤ هغه ماما چې کله له دې فانی دنيا ځخه سترګې پټې کړې نو ټولو پښتنو په اروپا کښې ځانونه د ډېرو لری لری ځايونو ځخه جرمنی ته راورسول اؤ د خپل "کبير ماما" په جنازه کښې ئې شرکت وکړو۔ ټولو پرې وژړل، اوښکې ئې تو‌ې کړې۔ کله چې د خدای بخښلی جنازه د مسافرو پښتنو ځخه پېښور ته راورسېده نو د دې ځای پښتنو هم خپله پښتونولی اؤ مينه وښودهٔ۔ چا ځان سحر وختی پنځهٔ بجې هوائی ډګر (ائيرپورټ) ته راورسوو اؤ ځوک د تورخم پورې د افضل خان لالا په مشری د جنازې سره بدرګه لاړل۔

د افغانستان حکومت اؤ اولس ئې هم ډېر درناوی وکړو په خاصو تشريفاتو ئې جنازه تر خاص کونړ پورې ورسېده۔ په زرګونو خلقو ، لوړپوړی دولتی چارواکو، قومی اؤ سياسی مشرانو ئې په جنازه کښې ګډون وکړو۔ د اپرېل په پنځلسمه نېټه اروابناد ډاکټر کبير ستوری فاتحه د پېښور په سپين جماعت يونيورستی روډ کښې واخستل شوه چې په ډېر ګڼ شمېر کښې قومی مشرانو، شاعرانو، اديبانو د ادبي اؤ فرهنګی ټولنو استازو اؤ د پښتنو ټولو سياسی مشرانو ځخه تر اخره ناست وو۔ وروستهٔ د ANP مشران اؤ په خاصه توګه د پښتونخوا منلی اديب، شاعر اؤ سياسی مشر اجمل خټک بابا په ناروغ وجود جومات ته ځان راورسوو اؤ د رارسېدلو سره سمدستی ئې ووئېل چې ما ته د خبرو کولو موقع راکړئ۔ هغه د ډاکټر کبير ستوری په سياسی، ادبی اؤ ټولنيزو هلو ځلو رڼا واچوله

اؤ په ابدی دنیا کښې ئې ورته د مغفرت دعا وکړه. هم دا شان د اپریل په 22نېټه د کابل ښار د عیدګاه په جامع جومات کښې په خاصو مذهبی اؤ دولتی اعزاز تر سره شوه چې په کښې ګڼ شمېر حکومتی لوړپوړی چارواکو، د ملی فوځ اؤ ملی پولیسو لوړ رتبه افسرانو قومی، سیاسی ، ادبی اؤ د ژوند د بېلا بېلو طبقو اشخاصو اؤ اولسونو پکښې برخه واخسته.

د غمرازۍ دا سلسله لا دوام لری خو زهٔ د هغه ټولو مشرانو،کشرانو، قومی سپین ږیرو، خوانانو، شاعرانو، ادیبانو، صحافیانو اؤ فرهنګیالو څخه چې زما د پلار په مړینه ئې خفګان اؤ خواشینی څرګنده کړی اؤ د جنازې، تدفین اؤ فاتحې په مراسمو کښې زمونږ د کورنی سره برخه اخستی ډېره ډېره مننه کوم ما ته د خپل پلار دا خبره په ثبوت ورسېده "چې ما تاسی ته کهٔ مادی اؤ مالی شتمنی نهٔ ده پرېښی خو معنوی پانګه مو له هر چا زیاته ده" نو زهٔ په دې ویاړم چې زمونږ پلار مونږ ته ډېر څهٔ پرېښی چې د ډېرو لږو خلقو په نصیب کېږی، د هغه نوم ژوندی دی اؤ تر عمره به ژوندے یادېږی لکه چې په خپل شعر کښې وائی:

د انسان ژوند یو څو ورځې وی تېرېږی
ښهٔ ده ښهٔ ده چې په ښهٔ نوم څوک یادېږی
مړ هغه دے چې ئې نوم اؤ اثر نهٔ وی
چې ئې نوم اثر ژوندے وی نهٔ مړکېږی

لوے خداے (ج) دې زما پلار ته جنت فردوس ور په برخه کړی.

ویرنه

(عبدالوهاب سرتېر، جرمنی)

یو ستوری وو کبیر، چې له مداره څینی ووت
د ژوند له دې نمګړی شان ، بازاره څینی ووت
خوا خوږی مهربانه اؤ مئېن په پښتو ژبې
په اړو کښې زمونږ اړوله کاره څینی ووت
مرګی په بې رحمۍ سره چمن ته مخه کړے
کبیر مو لکه ګل چې د ګلزاره څینی ووت
خفه په پښتنو یم چې د سر خلق ئې سرخوری
کوم ستوری چې زمونږ د شب و تاره څینی ووت
کبیر داسې پښتون وو مور راوړی چې "سرتېره"
د نرخ څینی ونه ووت خو د ښاره څینی ووت

د ارواښاد ډاکټر عبدالکبیر ستوری روح ته عرفان الله کوټوال ډالی

دا د کوم اجل جرس وو چې په غوږ مو لګېدلے
چې د ستورو له مداره مو یو ستورے غورځېدلے
یا به مونږه بدنصیب یُو یا خدایه ستا رضا وه
ستا رضا ده ستا رضا ده ، دا مو تا ته در بخښلے
د پښتو د پټکی ول وو د غرور یوه شمله وه
زمونږ ستوری د اقبال وو چې په سر مو اوسېدلے
زمونږ لعل، زمونږه ګنج اؤ دا زمونږ د ژوند رڼا وه
چې بغېر له دې ژوندون وی مونږ به ولې ژړېدلے
دا به څو مره نېکمرغی وی چې د خپل ستوری رڼا ته
مو فرهنګ غېږې وهلې اؤ یو بل ته ئې څملولې
دا به فخر دا به ژوند وی چې یو ستوری مو پلاس وی
دا وړه ، وړه پښتو مو لاس نیولی ګرځولے
د کوټوال به په تندی کښې رڼا ئې د ستورو نه وه
کنه ستوری به تر عمره مو په تنده ځلیدلے

ستوري د تصوير په آئينه کښې

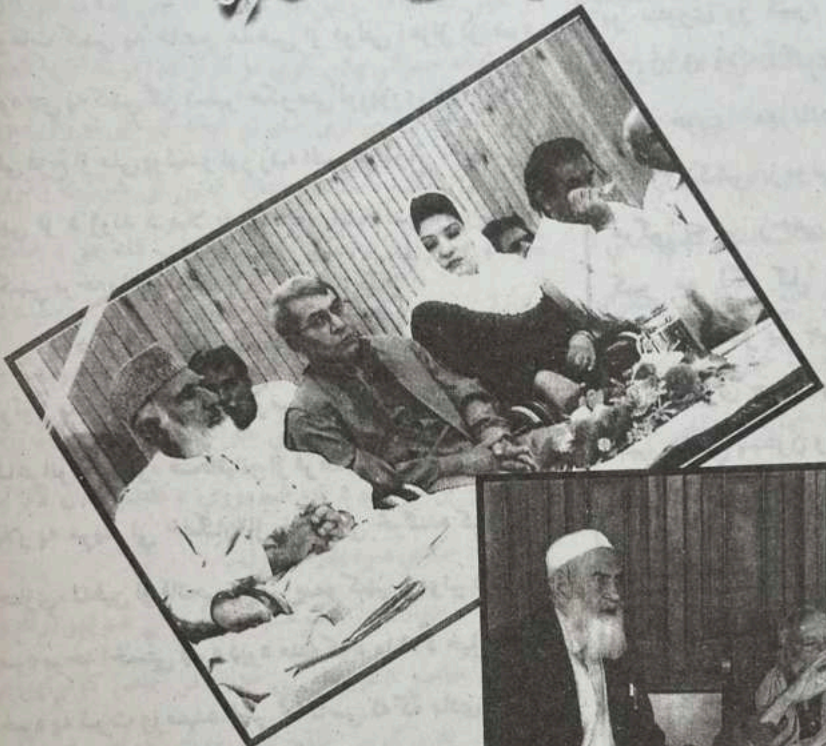

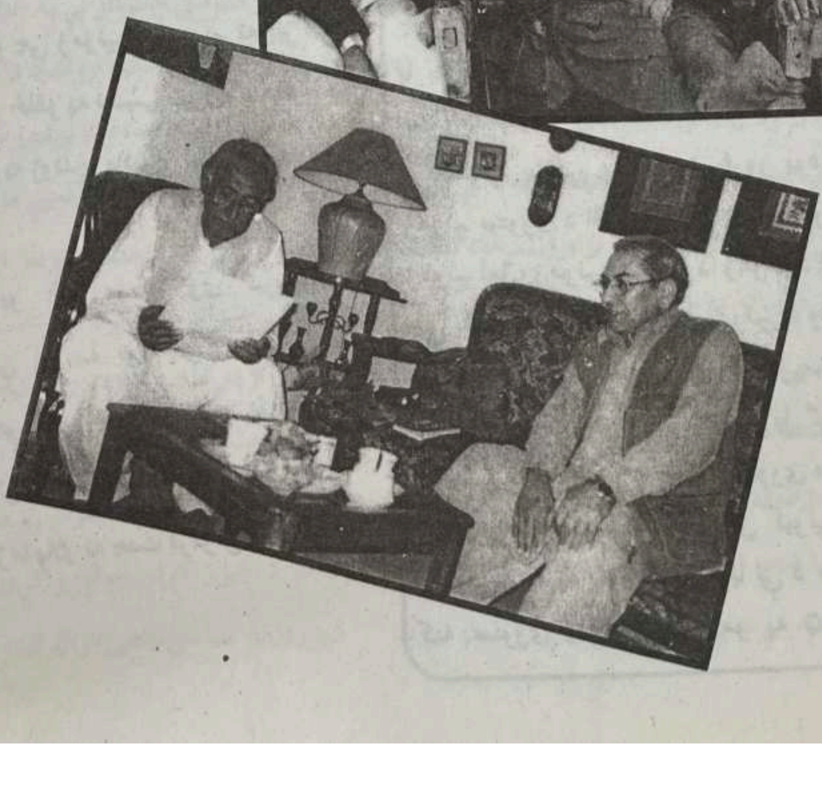

دوه ملگری ، دوه همخیال ستوری اؤ خان لالا

✍ : محمد افضل خان

(قام پرست مشر اؤ پخوانے وفاقی وزیر)

د وحدت ستورے

زما یقین دے چې د ستوری د وفات نه پس به د پښتون سوشل ډیموکریټک پارټۍ مشران اؤ غړی، د ستوری کشران اؤ د ANP مشران اؤ غړی به د قامی وحدت دا مرام په خپلو کوششونو تر لاسه کړی

"ستورے" په ونه لوړ نۀ وو خو په عزم اؤ ارادو د تاترې نه ډیر دنگ اؤ اوچت وو۔ د "ستوری" د رڼا یو اړخ نه وو بلکې هر لوری اؤ هر اړخ ته د هغۀ د رڼا پلوشې خورې وې۔ په علم اؤ پوهه کښې پی ایچ ډی وو اؤ هغۀ هم په ساپوهنه کښې ، شاعروو، ادیب وو، جرنالسټ وو، مصنف وو اؤ د ټولو نه زیات بې کچه قام پرست وو۔ په رښتیا چې کبیر "ستورے" وو۔ د هغۀ قام (پښتون) په کال 1893ء کښې فرنگیانو ځلور ټوټې کړو اؤ هغۀ ته د خپل اولس د دې تقسیم پوره پوره احساس وو۔ هغۀ پوهېدو چې د هغۀ قامی وجود نشته۔

هغۀ ته دا احساس په المان کښې د تعلیم د حاصلولو په موده کښې شوے وو۔ اؤ چې کله بیا وروستو په المان غږ راډیو کښې ملازم شو نو دا احساس ئې نور هم زیات شو ځکه چې المانی قام هم فاتحینو ځلور ټوټې کړې وو۔ چې وروستو بیا په مشرقی اؤ مغربی جرمنی یادېدو۔ د جرمنی قام سره اؤ خاص کر د مغربی جرمنی د اولس سره د دې خبرې د اولې ورځې نه احساس وو چې د هغوی قام غېرو تجزیه کړے دے اؤ قامی وجود ئې نشته۔

جرمنی قام په 45 کالو کښې دا احساس دومره پیاوړے کړو چې د برلن دېوال ئې له منځه یوړو اؤ خپل قامی وحدت ئې بیا حاصل کړو۔ د ستوری سره هم دا احساس وو اؤ هغۀ په المان کښې د پښتون قامی وحدت د حصول د پاره خپل گوند د پښتون سوشل ډیموکریټک پارټۍ په نوم راجوړ کړو۔

ستوری په خپل گوند کښې دننه قامی وحدت تر لاسه کړے وو۔ ځکه چې د هغۀ په گوند کښې د ډیورنډ د کرښې نه لاندې اؤ باندې دواړه اړخونو ته پراتۀ "افغانان" شامل وو۔ ستورے په دې هم خوش بخته وو چې د ډیرو صلاحیتونو اؤ عزم افغانان ورسره په گوند کښې د غړو په حېث شامل وو اؤ متفقه طور ئې د وحدت د حصول اؤ مرام تر اوسه وړاندے بوتلو اؤ باور لرم چې د ستوری د وفات نه پس به هم دغه ملگری د پښتون قامی وحدت د حصول پورې خپل کوششونه جاری

وساتي۔

ستوری دا نه چې یواځې په المان کښې د قامی وحدت د حصول د پاره افغانان راغونډ کړی وو بلکې په لرو بر پښتونخوا کښې هم د هغهٔ نظر په هاغه ټولو مشرانو پرېوتے وو چا چې د قامی وحدت حصول خپل د ژوند مرام ګرځولے دے۔

د خپل ګوند د جوړولو نه څو کاله پس ستوری خپل ملګری پاکستان ته په دې غرض را اولېږل چې المان کښې د خپلې پارټۍ د کنونشن د پاره ما مشر مېلمه کړی۔ هغوی چې دلته راغلل نو هاغه وخت ورته د ANP صوبائی مرکز غړو ووئېل چې "خان لالا" اوس د پارټۍ صوبائی صدر نهٔ دے۔ هغوی ورته سپینه کړه چې مونږ ANP په صوبائی صدر پسې نهٔ یو راغلی، مونږ په محمد افضل خان پسې راغلی یو۔ د پېښور نه بیا دغه کسان سوات ته راغلل اؤ ما ته ئې د ستوری بلنه راورسوله۔

زهٔ په ټاکلی تاریخ په کنونشن کښې حاضر ووم۔ په یورپ د دومره تعداد غونډې اؤ هغهٔ هم د بېرونی خلقو ما ډېرې کمې لیدلی دی۔ په کنونشن کښې په "وحدت" ډېرې کوټلې وېناګانې وشوې اؤ بیا د "کولن" د ښار نه علاوه په نورو ښاریو کښې هم لوې لوې غونډې وشوې۔ چې د نټولو نه فعال غړے ئې کبیر ستورے وو۔

په پېښور کښې چې مونږ په کال 2000ء کښې د پښتون قامی وحدت په حواله یو لویه قامی جرګه رابللې وه نو "ستورے" سره د خپلو نورو ملګرو په هاغه دوه ورځنی جرګه کښې حاضر وو۔ چې د یو نشست صدارت د هغهٔ، مشر ورور وکیل عبدالجلیل ملنګ هم کړے وو۔ دغه وېناګانې مونږ د "جرګې" په نوم په کتابی شکل کښې چاپ کړی دی۔ چې د ستوری وېنا پکښې واضحه پرته ده۔ وروستو چې بیا کله مونږ د "ډیورنډ" په کرښه د پېښور په پرېس کلب کښې دوه ورځنې کانفرنس منعقد کړے وو نو په هغې کښې هم ستورے د المان نه پېښور ته د ګډون په غرض رارسېدلے وو۔ اؤ دواړه ورځې په کانفرنس کښې شریک وو۔ دغه وېناګانې هم مونږ په کتابی شکل کښې چاپ کړی دی چې پکښې د ستوری وېنا په مؤثر ډول لیک ده۔

ستوری دا ارمان لرلو چې پښتون قامی وحدت د هغهٔ په ژوند کښې حاصل شی خو دا ارمان ئې پوره نشو۔ البته د "وحدت" د حصول په لاره دومره رڼا غوزولې وه چې زما یقین دے چې د وحدت دا مرام به ډېر زر تر لاسه شی۔ هاغه لوستی پښتانهٔ چې د "وحدت" خبرې ته غوږ نهٔ ایښودو د "ستوری" د هغهٔ د ملګرو اؤ دلته د پښتونخوا قامی پارټۍ د غړو په کوششونو هغهٔ نن په دې وېنا مجبور دی۔ چې د پښتون / افغان قام د مسائلو حل د قامی وحدت نه بغېر نشی کېدے۔

زما یقین دے چې د ستوری د وفات نه پس به د پښتون سوشل ډېموکرېټک پارټۍ مشران اؤ غړی، د ستوری کشران اؤ د ANP مشران اؤ غړی به د قامی وحدت دا مرام په خپلو کوششونو تر لاسه کړی اؤ پښتون قام به هم د دنیا په قامونو کښې د پیاوړی قامی وجود خاوند شی۔

☆☆☆☆☆☆

ڈاکټر شاه جهان سيد

د پېښور پوهنتون د جرنلزم ډيپارټمنټ چئير مېن

کبير جانه ، ډېر يادونه دې پرېښودل

د ولی خان تر مشرۍ لاندې، ملی عوامی گوند NAP او ANP ئې د لويديزې نړۍ د سوشل ډيموکريټک گوندونو سره په نظرياتی توگه نږدې بللو نو ځکه ئې د خپل گوند ته هم پښتون سوشل ډيموکريټک گوند نامه ورکړې وه

ما په خپل ژوند دا نهٔ گنړله چې ما ته به ووئېل شي چې د کبير جان په حقله راته څهٔ وليکه.

څو مره گران کار دے، د هغه چا په باره کښې څو کرښې ليکل چې تهٔ ئې تر اوسه د ځانه جدا نهٔ بولې. خو څنگه چې د نړيوالو دود دے، نو څهٔ به ليکل وي. په ساده ټکو څو کرښې ، څو يادونه.

☆ ورځ خو راته ياده نهٔ ده خو مياشت او کال راته ياد دے، چې کله ما کبير جان په رومبی ځل د جرمنی فرانکفرټ ښار کښې وليدو. June 1974، دوه دېرش کاله پوره کېدونکی دی چې مونږ د ژوند د سفر په ډېرو اړخونو کښې يو وو.

کبيرجان چې په دغه وختونو 1973-74 ئې

ارواښاد ستوری د پېښور په يوه غونډه کښې د افضل خان لالا، سليم سيف الله او سليم راز سره

خپله نوم د کبير ميرداد خېل نه په کبير لعل اړولے وو. ځکه سردار داؤد خان دا حکم کړے وو. چې قبائيلی نامې به څوک په خپل ځان سره نه ږدی نو د لعل لقب ئې خوښ کړے وو. خو يو ماښام ورته ټوقو ټقالو کښې ملگرو ووئېل چې لعل خو هندوستان کښې مشهور نوم دے نو سوچ کښې لاړو. هم هغه شپه ئې په ما باندې د "هوښيارتيا د تلې" Intelligence Test تجربه کوله چې غونډه کتابچه کښې ستوری، ستوری وو، زهٔ تنگ شوم او ما ورته ووئېل چې کبير جان لالا دومره ستوری دی راباندې شمېر کړل چې تهٔ هم "ستورے" راته ښکارې.

ډېر ئې وخاندل او صبا سحر چې ئې راته، نوے

شعر اوروَلو نو دې پکښې ستورے شوے وو۔

د دهٔ د سیاسي ژوند او کرنلارې باندې لند لیکل خو زیاتے دے خو د ژوند هلې ځلې ئې د یو ټکی نه تاوېدو، راتاوېدو، چې هغه پښتنانهٔ دی۔

په هلکوالي او ځواني کښې ئې په جرمنۍ کښې د افغانستان د محصولینو "Students" ټولنه کښې پرې دا تور وو چې پښتون نېشنلسټ دے خو د دهٔ پرې چرت خراب نهٔ وو او د پښتو د پاره به ئې هره غونډه کښې غړ پورته کولو۔ او چې کله ئې مخالفین ډېر شو نو د ځینې ملګرو سره ئې په ګډه د پښتنو او

میوزک ئې ډېر خوښېدلو، خو یواځے د پښتو، د ځوانۍ ورځو شپو کښې به ئې کله کله رباب هم غږولو۔ ګډا ئې خوښه وه، خو خپله نه ورتله

بلوچو د ملي ازادۍ بخښونکې ټولنې تر نامې لاندې یوه ډله جوړه کړه کومه چې د کوزې خوا په سیاسي ډګر کښې د دهٔ د دلچسپۍ ښکاره ثبوت دے۔ هم په هغه وختونو کښې د NAP سره د زور زیاتي له کبله د ځینې پښتنو خوانانو یورپ او خصوصاً جرمنۍ ته تښتېدل او سیاسي پناه اخستل یو نوې سیاسي پلېټ فارم جوړ کړو۔ او د پښتنو او بلوچو د ملي ازادۍ بخښونکې ټولنې هلې ځلې پراخه شوې۔

په افغانستان کښې د ثور انقلاب ووشو چې په رومبي پړاؤ کښې خو ئې د جرمنۍ روشنفکره پښتانهٔ هر کلے وکړو خو ډېر زر دا هلته د اوسېدونکو پښتنو د سیاسي بېلوالي بنه ونیوله۔ چې دا پړاؤ د کبیرجان د پاره ډېر سخت وو ځکه چې د دهٔ ډېر سیاسي ملګري په ډلو ووېشل شول۔ په دهٔ هم ډېر فشار راویستلے شو چې په خلقو ډیموکرېټک ګوند کښې غړیتوب تر لاسه کړي۔

خو دهٔ خان منځګړے وساتلو۔ خو ډېر زر، لکه څنګه چې د افغانستان هغه بدلون په سیمه او نړۍ کښې ستړې اغیزې درلودې نو په جرمنۍ کښې وسېدونکو پښتنو سیاسي چوکاټ هم بدل شو۔

د افغانستان د شخړې له کبله، د زرګونو پښتنو یورپ او جرمنۍ ته تښتېدو له کبله هلته سیاسي ساحنه بدلېږي او د کبیر جان تر مشرۍ لاندې د پښتون سوشل ډیموکرېټک ګوند بنسټ کېښودلے شو۔ دا سې د دوی سیاست یو نظریاتي او ګوندي چوکاټ غوره کړو۔ که څه هم، د کبیر جان خپله سیاسي نظریه د باچاخان د فلسفې نه رڼا اخلي او تل به ئې په ډاګه وئیل چې زمونږ سیاسي هلې ځلې د باچا خان د سیاسي غورځنګ پرمختګ دے۔ خو ورسره ئې د لویدیزے نړۍ د سیاسي سستمونو ژوره مطالعه کړې وه او د ولي خان تر مشرۍ لاندې، ملي عوامي ګوند NAP او ANP ئې د لویدیزے نړۍ د سوشل ډیموکرېټک ګوندونو سره په نظریاتي توګه نزدے بللو نو ځکه ئې د خپل ګوند ته هم پښتون سوشل ډیموکرېټک ګوند نامه ورکړې وه۔

د کبیر جان Ideal باچاخان وو۔ ادبي نړۍ کښې د اجمل خټک صېب نه متاثره وو۔

ولي خان ئې ډېر خوښ وو او د افضل خان لالا د یو والي د سیاسي تګ لاره ټینګ ملګرے وو۔ د هلکوالي او ځوانۍ راهسې ئې د لیک لوست او څېړنو Research سره ډېره مینه وه۔

د المان غږ راډیو د پښتو خپرونو ، چې په کال

1970ء کښې پښل شوی دی، د بنسټ ایښودونکو کسانو کښې راځی۔ په جرمنی کښې د افغان پوهېدونکو محصولینو چې کومې خپرونې کېدلې هغو کښې ئې لیکنې کولې، لکه "سپرغی، د خېبر وږمه" تر څو چې ئې خپل کتابچې اؤ کتابونه چاپول شروع کړل اؤ بیا ئې د خپل ګوند له خوا پښتون مجله اؤ پښتونخوا راویستل چې تراوسه چاپ کېږی۔ د چاپ شوو کتابونو List ئې هم اوړد دے۔

میوزک ئې ډېر خوښېدلو، خو یواځے د پښتو، د ځوانی ورځو شپو کښې به ئې کله کله رباب هم غږولو۔ ګڼا ئې خوښه وه، خو خپله نه ورتله۔ د ژوند پښتنو به چې چابد وئېل۔ باچاخان پسې به چې چا بدې کولې، د افغانستان د شاهی کورنی بی ځایه ستائینه، د مُلایانو پخې پخې خبرې، وغېره۔

☆ پېښور اؤپښتونخوا ئې ډېر خوښ وو۔ چې په دغه سفرونو کښې هغۀ ناوړه، یادونه هم دی، چې دې د جنرال ضیاء الحق وخت کښې د سیاسی هلو ځلو په تور ونیولے شو اؤ بندی شو اؤ چې کله جرمنی ته بېرته لاړو نو لکه د زرو خدائی خدمتګارانو په دغه ویاړ وو چې بندی خانه کښې ئې ښۀ ملګری وموندل۔

کبیر جان د خپل ژوند زیاته برخه د ملګرو سره اؤ مسافری کښې تېره کړې ده۔ اؤ دۀ ته د جرمنی

د کبیر جان Ideal باچاخان وو۔ ادبی نړی کښې د اجمل خټک صېب نه متاثره وو

عامو خبرو اترو اؤ د ملګرو منځ کښې به دومره ساده وو چې د چا به پرې دا یقین نۀ راتلو چې دا هغه کبیر جان دے چې د بحث وخت کښې څومره جدی اؤ د پښتو د پار ضدی وو چې د خپلې خبرې به چا اړولے نشو۔

په ځوانی کښې به ئې چائې اؤ سګریټ کمزوری وه۔ خوراک ئې ډېر ساده۔ په کوچو کښې ها (اګی) اؤ تازه پیاز ئې ډېر خوښ وو۔

د دوستانو محفل، سیاسی بحثونه، د پښتو موسیقی، د پښتنو مشرانو صفتونه اؤ ستائینه اؤ توقې ټقالو به ډېر خوند ورکوو۔

خو ځینی شیان به ئې ډېر بدی شول۔ لکه پښتون به چې په فارسی یا اردو خبرې کولے۔ دروغژن کس، بې شعوره، تعلیم یافته ضدی پښتون، سیاست کوونکی پښتانۀ، بې وخته چې چا د خوبه پاڅولو، د پښتنو د "ماما" لقب ور رسېدلے وو۔ هېڅ چا ترېنه مخ نشو اړولے، کۀ هغۀ به د دۀ د ګوند ملګرے وو اؤ کۀ نه خو د یو پښتون مشر په حېث ټول یورپ کښې د جرګو اؤ مرکو سرے وو۔

ښکاره خبره ده چې د یو انسان ځاے بل کس نشی نیولے خو د کبیر جان ځاے هېڅ څوک نشی نیوے۔ کۀ څۀ هم د سیاسی مفکورې پلوشې به ئې پراخېږی اؤ د پښتنو مشرانو په تاریخ کښې ئې ځانګړے ومنلو خو د یورپ اؤ د جرمنی پښتانۀ ئې یتیمان کړل۔ مونږ ئې د ژوند مقابلې اؤ پښتنی جدوجهد ته یواځې پرېښودلو خو په خپل ژوند ئې دومره څۀ پرېښودل چې پښتانۀ ئې تر رڼا لاندې ډېر څۀ موندلے شی۔

☆☆☆☆☆☆☆☆☆

لیک: لائق زاده لائق

عملي مبارز

اروابناد د خیال محمد اؤ لائق زاده لائق سره

چې کله د هغهٔ نامه د خپلو نورو ملګرو تر څنګه د المان د پاره غوره کړې شوه نو په هاغه ورځ ستورے ډېر خوشحاله وو۔ د هغهٔ مشر ورور عبدالجلیل ملنګ د الله تعالٰی شکرونه اداکول اؤ د عظیمې مور ئې په سترګو کښې د خوشحالۍ غټې غټې اوښکې راتلے۔ هغهٔ زر زر د خپل ځوانی مرګ مېړه لعل محمد خان قبر ته ورغله اؤ د دعا نه پس ئې ورته ووې چې "لعل محمد خانه مبارک شه ستا ستورے نن په رښتیا ستورے شو" هغه۔۔۔ به اوس ستا نامه ګټی۔ هغه به د حافظ اشرف روح ته نوے ژوند ورکوی"۔ ننګیاله پښتنه چې په باوقاره قدمونو د قبر د خوا نه راتله نو داسې ئې محسوسه کړه لکه د هغې د خاوند روح هغې ته وائی " ستا دې مبارک شی زما ملالې ۔۔۔ دا خو هم ستا د تربیت نتیجه ده"

ما د کونړ د سیند نه زار کړئ

زما جانان به پکښې مخ وینځلے وینه

ډېر کاله وړاندې به چې کله ما د خدائے بخښلی عبدالرحمان اورر په اواز کښې دا ټپه اورېده نو ذهن ته به مې د کونړ خائستونه راغلل۔ زهٔ به د خیال په سیلۍ سور شوم اؤ د کونړ د شنو اؤ ګل ورینو غرونو په لمن کښې به مې اوږدے اوږدے ساه ګانې واخستې۔ زهٔ په دې پوهېدم چې د کونړ دا ټپه ټپه غېږه د خپل اهمیت ډېرې حوالې لری۔ چې پکښې د هر څهٔ نه زیاته د لوے پښتون جمال الدین افغانی حواله ده۔ چې نړی ته ئې د اسلام ډېر بنیادی نکتې د وخت د تقاضو په چوکاټ وړاندے کړے۔ د دغه لوے لاربنود نه علاوه د کونړ غېږې نور ډېر پیاوړی اؤ توریالی بچی زېږولی دی۔ چې پکښې د قام پرستۍ، وطن پالۍ اؤ پښتونولۍ په حواله د خدائے بخښلی ډاکټر کبیر ستوری نامه ډېره جوته ده۔

ستورے د خپل وخت د نوموړی عالم دین حافظ اشرف کړوسے، د میرزمان خان نمسے اؤ د لعل محمد خان ځوے وو۔ چې په کال 1940ء کښې ئې د اپرېل په شپږمه نېټه سترګې وغړولې۔

په قام میرداد خېل یوسفزے وو۔ په کونړ کښې زیات تر مومند اباد دی۔ د یوسفزو شمېر پکښې کم دے چې مشری ئې د پېړو راسې د ستوری د کورنی په غاړه پاتې شوې ده۔

د ستوری پلار به د خپلې درنې زمیندارۍ اؤ خانۍ نه علاوه د لرګو تجارت هم کولو څکه نو د پېښور اؤ کوزې پښتونخوا د نورو ښارونو د پښتنو سره ئې اړیکې راجوړې کړې وې۔ د هغهٔ عمر خواؤ شا پنځه دېرش کاله وو۔ چې ناروغه شو۔ بیماری ئې ډېره اوږده نشوه څکه چې دغه وخت په کونړ کښې د علاج اسانې بېخی نهٔ وې۔ ناروغتیا د لعل محمد خان ارمانونه نیمه خوا پاتې کړهٔ اؤ

ښاغلے ستورے په داسې عمر کښې یتیم پاتے شو چې لا د ژوند په مفهوم هم نهٔ پوهېدو۔

د ستورې نور دوه وروڼه یو عبدالجمیل اؤ بل محمد نعیم هم د حالاتو په دغه لمبه کښې راګېرشول۔ عبدالجمیل د ټولو مشر اؤ محمد نعیم تر ټولو کشر وو۔

د پلار د مرګ نه پس د ستورې د لاربښودنې ټوله ذمه واری د هغهٔ عظیمې مور په خپل سر واخسته۔ هغهٔ پښتنه وه۔ د ژوند په رموزو پوهه وه۔ دا هم د هغې عظمت وو چې ستورې په پوره باور اؤ اعتماد د زده کړې د پاره د خپل کلی د سکول مخه وکړه۔

ستورے په خپلې مور ډېر ګران وو۔ دا په دې چې هغهٔ د نورو وروڼو په مقابله کښې ډېر خاموشه وو۔ هغهٔ به چې ستړے ستړے د سکول نه کورته راغے نو مور په سینه پورې جوخت ونیوو۔ ډېر خله داسې وشوه چې د مور په سترګو کښې ورته تودې تودې اوښکې۔ ستورې به مور ته کتل اؤ ورته به ئې وئیل چې "مورې" دا ولې" هغې به اوږده ساه راښکله ، ستورے به ئې په دواړه مخه ښکل کړو اؤ په څهٔ بهانه به ئې خبره بدله کړه۔

د پلار د نشت یو لاشعوری احساس د ستورې په مزاج کښې فکر اؤ سوچ ته لارې پرانستې۔ هغهٔ د ورکوټوالی نه ژوند ته د ژوند په سترګه وکتل۔

د خپل ورکوټی کلی تنر Tannar د سکول نه پس ستوری د رحمان بابا په لسیه کښې داخله واخسته۔ اوس هغهٔ د ماشوم والی د پړاونو نه راوتے وو۔ د هغهٔ فکر خلا اؤ ښکلا لرله۔ هغه په کتابونو کښې د پوهې لټون شروع کړو اؤ په دغه لټو کښې دومره بوخت شو چې د خپل تاریخ د لوستو سره ئې د ذهن کالهٔ ته د میرویس نیکهٔ او احمد شاه بابا فکرونه نېغ په نېغه راغلل۔ هغهٔ د پښتو ژبې اؤ پښتون کلتور په تقاضو پوهه شو۔ اؤ هم دغه وجه وه چې ستوری په خپل کالج کښې ډېرې ښې لمبرې واخستې۔

دا هاغه ورځې شپې وې چې د افغانستان پاکه اؤ سوچه خاوره د "پردو" د اثر نه پاکه وه اؤ کوم چا به چې ښې لمبرې واخستې هغهٔ به د غوره تعلیم د پاره خارجی هېوادونو ته لېږلے شول۔ د ستوری په برخه هم دغه خوش بختی ورسېده۔ اؤ چې کله د هغهٔ نامه د خپلو نورو ملګرو تر څنګه د المان د پاره غوره کړې شوه نو په هاغه ورځ ستورے ډېر خوشحاله وو۔ د هغهٔ مشر ورور عبدالجلیل ملنګ د الله تعالی شکرونه اداکول اؤ د عظیمې مور ئې په سترګو کښې د خوشحالی غټې غټې اوښکې راتلے۔ هغهٔ زر زر د خپل ځوانی مرګ مېړه لعل محمد خان قبر ، ورغله اؤ د دعا نه پس ئې ورته ووې چې "لعل محمد خانه مبارک شه ستا ستورے نن په رښتیا ستورے شو" هغه۔۔۔ به اوس ستا نامه ګټی۔ هغه به د حافظ اشرف روح ته نوے ژوند ورکوی"۔

ننګیاله پښتنه چې په باوقاره قدمونو د قبر د خوا نه راتله نو داسې ئې محسوسه کړه لکه د هغې د خاوند روح هغې ته وائی " ستا دې مبارک شی زما ملالې ۔۔۔ دا خو هم ستا د تربیت نتیجه ده"۔

اؤ بیا په کال 1960ء کښې ستورے مسافر شو۔ هغهٔ د کونړ د یخو اورینو ښکلاګانو نه د جرمنی خودسره اؤ بې پرواه خائستونو ته ورسېدو۔ په المان کښې چې کله هغهٔ د .Ph.D د پاره د مضمون انتخاب کولو نو فکر ئې په "ساپوهنه" اودرېدو۔ دا څکه چې دا مضمون د هغهٔ د مزاج اؤ سوچ ترجمان وو۔ په دې مضمون کښې د خپل اولس د فکری اؤ ذهنی صلاحیتونو د پېژندو رازونه پټ

وو۔ زده کړه شروع شوه۔ خو چې کله به ستوړے اوده شو نو ټوله ټوله شپه به د کونړ په سردرو کښې ګرځېدو۔ د هغه په شونډو به د وطن د خائستونو ټپې راتلې۔ کله کله به ئې خپله خره پښتونخوا داسې په زړه راورېده چې په نیمه شپه کښې به راپاڅېدو۔ د هاسټل نه باهر به ولاړ وو۔ کله به ئې ستورو ته کتل۔ اؤ کله به ئې د سپوږمۍ سره خبرې کولې۔

هغهٔ ته به د سپوږمۍ په مخ کښې د وطن رنګونه هم ښکارېدل اؤ د خپل "جانان" مخ هم۔ هاغه "جانان" چې ستوری د ماما لور اؤ د هغهٔ د ژوند ملګرې وه۔ دواړه په یو بل ګران وو۔ هغهٔ به چې کله ستوری ته په مینه کبیرجان ووې نو د ستوری په روح کښې به د مینې یو تود احساس چورلکونه اوخوړل۔ څهٔ د وطن جدائی اؤ څهٔ د جانان جدائی۔ دې ټولو تاودو جذبو په وړمبی څل د ستوری په شونډو شعرونه راښکاره کړل۔ اؤ هغهٔ ته احساس وشو چې د هغهٔ دننه شاعر په پوره شعور سترګې غړولې دی۔

ستوری د خپلې مطالعې سره سره په المان غږ راډیو کښې جزوقتی کار شروع کړو۔ دغه رنګ د ستوری د ژوند فکر وسعتونه نور هم فراخه شول۔ هغهٔ د جرمنی اولس د جذبو په پوره غور جائزه واخسته اؤ په دې نتیجه ورسېدو چې د کومو حالاتو سره پښتون قام مخ دے هم په هاغه اور کښې د جرمن اولس شپې سبا کوی۔ دواړه د غاصبو قوتونو د لاسه تالاوالا پراتهٔ دی۔ ستوری په دې حالاتو د خپلو المانی ملګرو سره خپل جذبات شریک کړل۔ هغهٔ د باچاخان د فلسفې ژوره مطالعه وکړه اؤ دا باور ئې پوخ شو چې د پښتون اولس د یو والی نه بغېر د هغوی اجتماعی مسئلې نشی حل کېدے۔ هغهٔ په خپله یونیورسټی کښې په وړمبی څل د پښتون بلوچ سټوډنټس فېډرېشن بنیاد کېښودو۔ چې پکښې زیات شمېر د پښتنو وو۔ ستوری په دغه ورځو شپو کښې د "سپرغی" په نامه یوه مجله جاری کړه چې پکښې زیاته برخه د قام پرست مشر خان عبدالغفار خان د افکارو وه۔ څو کاله په ئې یو بله رساله د "لمبې" په نامه شروع کړه۔ لمبه هم د پښتون قام د اولس د جذبو ترجمانه وه۔ چې څنګه څنګه دغه تاوده فکرونه خپورېدل نو د ستوری غږ ژوند موندلو اؤ بیا چې کله د ستوری د شعور اؤ پوهې نور رازونه ولټولو۔ نو دا ضرور ت ئې محسوس کړو چې پښتانهٔ دې د خپلې خبرې د پاره یو باقاعده پلېټ فارم ولری۔ هغوی د خپلو ملګرو سره صلاګانې شروع کړې اؤ دغه رنګ په کال 1981ء کښې ئې د پښتون سوشل ډېموکرېټک پارټی بنیاد کېښودو۔ چې په بارنی ارکانو کښې ئې د ستوری نه علاوه د ښاغلی علی خان محسود، ښاغلی لیاقت وطن پال، ښاغلی فردوس تندر اؤ نورې نامې د ذکر وړ دی۔ د ګوند وړومبې باقاعده اجلاس د جرمنی په کولن ښار کښې وشو۔ د اجلاس ټوله کارروائی په سوچه پښتو کښې وشوه کومه چې د فارسی بانو په مخ وړومبې څپېره وه۔ په پردی وطن "خپل ګوند" پښتون ته د وحدت احساس ورکړو اؤ د لرې لرې نه ملګری پښتانهٔ په دې ګوند کښې شریک شول۔

په المان کښې د پښتنو په یو ډګر راغونډېدل اؤ بیا د پښتون د یووالی خبره کول عام واقعه نهٔ وه دا خبره هاغه قوتونو ته هم ورسېده څوک چې کله هم د پښتنو یوالی نهٔ غواړی۔ هم د غه وجه ده چې کله په کال 1982ء کښې ښاغلے کبیر ستوړے پېښور ته راغے نو لکه د نورو قام پرستو مشرانو اونیولے شو چې خپل دریز بدل ترې خو

هغه په اصولو باندې سودا وو نکړه- په خپل خبره لکه د غر ټينګ ولاړ وو- په ستوری مقدمه وچلېده او اتلس مياشتې يعنی يو نيم کال بندی پاتې شو-

د جېل په ورځو کښې ستوری ته دا احساس کېدو چې هغۀ د باچاخان په قدم پوخ قدم اېښے دے- هغۀ ته دغه ورځې شپې خپل افتخار او خپل وياړ ښکارېدلو- هم د جېل په ورځو شپو کښې د هغۀ د ډېرو قامی مشرانو سره د نزدې نه ملاقاتونه وشول- ستوری هغه وپېژندل او هغوی ستورے وپېژندلو-

کله چې د قام پرستی په تور بنديان ازادېدل نو ستورے هم د بندونو نه خلاص شو او واپس المان ته لاړو- خو اوس ستورے هاغه ستورے نۀ وو- هغه يوه لويه حوصله موندلې وه- هغۀ د يو نوی عزم خاوند وو- زر زر ئې خپله پارټی بيا فعاله کړه او ددې تر څنګه ئې د لرو بر د پښتنو قامی مشرانو سره رابطې وکړې- د پارټی د وړومبی کنونشن په موقع افضل خان لالا مېلمه کړے شو- د ښاغلی افضل خان لالا المان ته تګ پښتانۀ نور هم بېدار کړۀ او بيا د غه سلسلې دوام وموندو-

پرون چې PSDP د المان پورې محدوده پارټی وه نن ئې په چيکو سلکواکيه ، ناروې، هالېنډ، بلجيم، ډنمارک، او امريکا کښې هم څانګے ولرلے- د دې سوچ خپورېدل د ستوری د خوب تعبير وو- د هغۀ د ارمان تکميل وو- ستوری د ټولو هېوادونو د غړو سره رابطې ولرلې، او په دې خبره ټينګار وکړې شو چې زياته توجه او زياته وده ژبې ته ورکړے شی- ستوری به وئيل چې ژبه ورکه شی نو قام ورک شی، چې ژبه ژوندے وی نو ورسره قام ژوندے وی- دا فېصله وشوه چې د وادۀ ښادی او نورو دستورو بلنې به په ارومرو په پښتو کښې وی-

د خپلې ژبې سره مينه د هر انسان په خټه کښې شامله وی- څکه نو د ستوری او د هغۀ د ملګرو دې کوششونو ډېر زر رنګ راوړو- په پښتو کښې ليکل لوستل عام شو-

د کبير ستوری د ژوند د ټولو نه لويه معجزه دا ده چې هغه په خپل څلور شپېتۀ کاله عمر کښې د خپل وطن والو سره د پښتو نه علاوه بله کومه ژبه نۀ ده وئيلے- هغه پښون وو او په پښتونولی ډېر ښۀ پوهېدو-

ستوری چې په خپله ځوانی کښې د شعر د ناوې سره کومه اشنائی شروع کړې وه د هغې لمن ئې هم ټينګه ونيوله او د خپلې مينې سره ئې هم اړيکې ټېنګې وساتلې- چې کله به هم د المان ستړی ژوند نه ستړے شو نو د کونړ غېږے ته به راغے- دلته به ئې د غرونو په لمن کښې او يخو اوبو په غاړه خپل پښتانۀ فکرونه خوارۀ وارۀ اوشيندل-

د لوے تعجب خبره دا ده چې په دومره فعال ژوند کښې هغۀ خپلو بچو ته هم مينه ورکړه- د هغۀ پنځه ځامن بصير ستورے، نصير ستورے، کروړ ستورے، نسيم ستورے او اجمل خان ستورے د خپل پلار په فکری لار روان شول- په دې واړو کښې اجمل خان ستورے د ټولو کشر او په پلار ګران وو- خو د غه ګرانی هم د پښتنو، ګرانی وه- هغۀ خپلو بچو ته دا درس ورکړو چې پښتو دې وائی او پښتو دې کوی-

د بچو سوچه او پاکو جذبو د ستوری کور ته په المان کښې د اکېډمی حېثيت ورکړو-

د ستوری سترګې او نظر د پښتون قامی وحدت په لور وو- هغۀ به هر وخت د پښتونخوا په لور کتل چې کله هم دلته د پښتو اواز راپورته شی او ستورے ورته ځان

په منده ورسوی۔ دا تشه د خلې خبره نۀ وه بلکې عملاً هغۀ داسې وکړۀ۔ اؤ دې عمل د ستوری قد نور هم اوچت کړو۔

د ستور دا لوئے ارمان وو چې د همېشه د پاره خپلې پښتونخوا ته راشی خو چې کله ئې د ژوند ملګرے اؤ څلور ځامن المان ته لاړل نو بیا د هغۀ د پاره راتګ ګران وو۔ څو ځله ئې د دې ارمان اظهار کړے وو۔ خو ارمانونه د چا پوره کېږی۔ چې د ستوری به پوره شوے وو۔

د نن نه یو کال وړاندې چې کله ستوری د خپلو سترګو د معائنې په خاطر هسپتال ته راغے نو ډاکټر انور ورته ووې چې د سترګو د اپرېشن نه وړاندې باید تۀ د خپل بدن نور تشخیص مکمل کړے۔ اؤ بیا چې کله د هغۀ د زړۀ معائنه وکړې شوه نو ډاکټران حېران پاتے شو چې د دې باوجود چې د هغۀ د زړۀ دوه والونه بېکاره دی۔ ستورے بې غمه فعال ژوند تېروی۔

ډاکټر انور ورته د اپرېشن مشوره ورکړه خو ستورے دې ته تیار نۀ وو۔ چې کله ئې ساه واخسته نو په پېښور کښې ډېورنډ د کربڼې په سېمنار اؤ د پښتنو په عالمی کنونشن کښې د برخې اخستو په خاطر په اخری ځل دلته راغے۔ دا ځل ستورے د معمول نه زیات تازه وو۔ اؤ داسې نۀ معلومېده چې هغۀ د زړۀ مریض دے۔ هغۀ د کلونو کلونو راسې د سیګرټو سخلو سلسله ختمه کړې وه۔ اؤ داسې ښکارېدۀ چې اوس به د ستوری نوره خورېږی۔

د عالمی کنونشن په موقع هغۀ د پښتونخوا د ټولو مشرانو سره ووکتل۔ د شاعرانو سره ئې ګپونه ولګول۔ د خپل فکر اؤ خپل سوچ رنګونه ئې په هر چا وشیندل۔ اؤ د خپل ځوی نصیر چې ټول عمر ئې د پلار په خدمت کښې تېر کړے دے د منع کولو باوجود کونړ ته هم لاړو۔ هغۀ د خپل تاله واله وطن په اخری ځل دیدن وکړو اؤ بیا۔۔۔۔۔

په مات زړۀ المان ته لاړو۔ خدائے خبر چې دغه یو کال به ستوری څنګه تېر کړے وی۔ څکه چې د هغۀ زړۀ دلته اؤ وجود هلته وو۔ په دې موده کښې ئې د خپلې شاعری اخری کتاب "خوږې مصرې" راټولې کړې خو د بده مرغۀ هغۀ خپلې مصرې د کتاب په شکل کښې وو نۀ لیدلے۔ د اکټوبر د میاشتې څلورم تاریخ دغه په کلونو کلونو خور عظیم ستورے زمونږ نه د همېشه د پاره بڅهل کړو۔ د هغۀ جنازه په المان کښې هم وشوه اؤ په خپل وطن کونړ کښې هم۔ د هغۀ درنې درنې فاتحه هلته هم وشوې اؤ دلته هم۔۔۔۔۔

څکه چې داسې خلق په صدو کښې پېدا کېږی۔ کۀ مونږ ډېر ځله راغونډ شو نو د ستوری د خدمتونو حق نشو اداکولے۔

هغۀ د مرګ نه پس هم د پښتو شمله جګه ساتل غوښتل:

چې زما ستوری په قبرراتېرېږے
په پښتو را ته دعا کړه پرې مشِن یم

لکه چې ورته معلومه وه چې زما روح بله ژبه اورېدو ته تیار نۀ دے۔ نو ۔۔۔ ضرورت د دې خبرې دے چې د داسې اتلانو د مشن د تکمیل د پاره کار وکړے شی چې د دوی ابدی ژوند په سکون اؤ ارام تېر شی۔

څنې خلق د خپل ځان د پاره مړۀ شی
د چا مرګ د ټول اولس د پاره مرګ وی

☆☆☆☆☆☆☆☆

: انور ظفری

د "ستوری" اخری چغه ـــ !!!

"پښتو نه پښتو ټینګه کړه"

زه او ډاکټر کبیر جان ستوری په یو کال د دولسم ټولګی نه خلاص شو۔ او په 1964 کښې کال کښې د ستمبر د میاشتې په څلورمه ورځ د کابل نه د جرمنی په لور روان شو۔ شپه مو د بیروت په ښار کښې د ایرانی بحیرې په غاړه د الکازار په هوټل کښې تېره کړه چې د دې هوټل او د بیروت د ښارد ډېرو ښکلو ماڼیو په لیدلو سره کبیرجان په سوچونو کښې لاړو او ماته رانزدې شوا او څه پټ شانتې ئې راته ووئیل "دلته خلق د ښۀ ژوند نه برخورداره دی او زمونږ خلق د ناداری نه ښۀ ورځ نۀ لری څۀ بایدوشی؟

ما خواب ورکړو چې کبیرجانه دا مونږ چې اروپا ته روان یو د دې د پاره خو چې کله بېرته راستانه شو نو د دغه بې وزلو او نادارو خلقو خدمت ته به بیا ملا تړو۔

په جرمنی کښې د میونخ ښار ته نزدې مونږ د ژبې کورس وېلو چې یوه ورځ د میونخ په ښار کښې مونږ ګرځېدلو نو دۀ راته بیا په خبرو پېئېل وکړو چې وینې په دې ښار کښې خو د نړۍ د ګوټ ګوټ نه د هر قوم خلق شته دی۔ خو زمونږ د څوکنو پرته نور پښتانۀ خو دلته نشته۔ دا بهرنیان ډېر په ویاړ سره دلته ګرځی او د یو

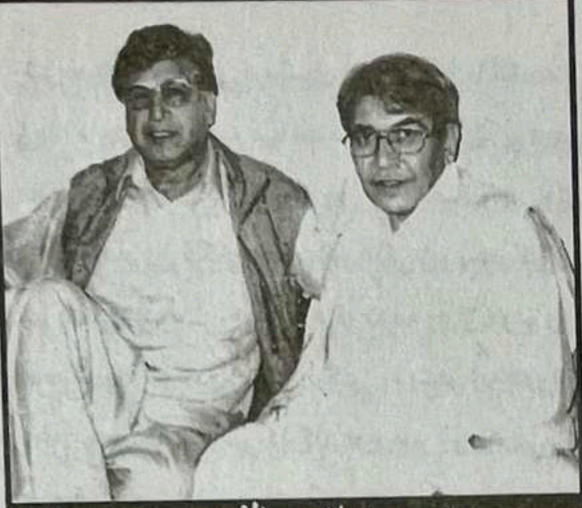

ستوری د انور ظفری سره

قامی هویت لرونکی دی۔ خو مونږ تاسی څوک پېژنی هم نه۔

د هم دغه 1964ء کال په پائې کښې مونږ یوه هیله پاڼه ترتیب کړه او د افغانی مقاموڅخه مو هیله وکړه چې مونږ ته د افغانی محصلینو د ټولنې د جوړولو اجازه راکړی۔

هغه مهال په بن کښې خدائے بخښلی ډاکټر علی احمد یو بل سفیر وو او په میونخ کښې پوهاند ډاکټر مهاؤالدین د کلتوری چارو رئیس وو۔ مونږ په دې بریالی شو چې د محصلینو د ټولنی تاسیس اجازه په لاس راوړو۔ د فدر الرحمان د فرانکفورت په ښار کښې د 1965 ء کال د جون جولائی میاشتې دی چې مونږ د محصلینو د ټولنی د بنسټ اېښودلو لپاره خپلې هلې ځلې نورې هم زیاتې کړې۔ په کومه ورځ چې زمونږ د غونډې د رابللو ورځ وه نو د شپې لس بجې وې کبیر جان راته ووئیل چې ما یو څۀ فکر کړے دے او د سبا ورځې د غونډې لپاره مې یو څۀ ځان چمتو کړے دے غواړم چو تا پرې اخوا دېخوا خبر کړم ما وئیل وایه زۀ ئې اورم۔

"زما ګران ملګری او وررور مسکے شو او وې

وئیل چې د دې ټولنې د مشرۍ لپاره به تهٔ زما کاندید ئې اؤ بله دا چې زمونږ په سپاسنامه کښې به دا ټکې د یوې مادې په توګه لیکل کیږي چې د محصلینو د ټولنې ټولې شفاهي اؤ لیکلي چارې به په ملي ژبو پښتو کیږي۔ هم داسې وشوه تر څو چې دغه ټولنه وه اؤ مونږ وو د محصلینو د اتحادیې ټولې لیکنې په پښتو ژبه دي اؤ د دغه محصلینو د ټولنې دارګان نوم سپړغی وه چې هغه هم په پښتو ژبه نشریدله ډاکټر عبدالکبیر ستوري یو افغاني محصلینو د ټولنې د بنسټ ایښودونکو څخه وو چې په دغه ټولنه کښې د پښتو اؤ پښتنوالي بیرغ اوچت وساتلو۔

دهٔ به د لرې پښتونخوا پښتانهٔ هم رایاد کړل خو د باچاخان فخرافغان اؤ ملي شاعر اجمل خټک پرته ده د بل چا سره اشنائي نهٔ لرله۔ خو ما ته به ئې تل هم دا وئیل چې له خپره بېرته ستانه شو ما اؤ تا به ضرور پېښور ته خو۔

د 1969ء کال د ستمبر میاشتې په پائې کښې پښتون بابا ولي خان جرمني ته راغلو ، د شپې لس بجې وې چې ما ته ریاض خان چې د پښتون مشر حاجي صیب بلور د خپلوانو څخه وو ټیلیفون وکړو چې زیرې درباندې کوم، هغه مشر چې تاسي ئې د لیدلو ارمانژن ئې د فرانکفورت ښار ته راغلے دي اؤ انشاء الله سبا به ستاسي لیدنه ور سره وشي۔

سبا ته خداي بخښلي تندر صیب خداي بخښلي ډاکټر کبیر جان ستوري، ډاکټر ګل جان ظریف اؤ زهٔ د ولي خان بابا هر کلي ته ور غلو په کوم ځاے کښې چې مو د لیدلو کتلو وعده کړې وه۔ مونږ انتظار درلود چې بابا ولي خان، د محترمې بي بي نسیم اؤ د نورو ملګرو سره راغے، کله چې مو سره لیدل وشو اؤ خانونه مو ورته ورو پیژندل نو بیا زمونږ د هیلې په احساس دهٔ زمونږ بلنه قبوله کړه چې د محصلینو د اتحاد ئې د ټولو غړو سره ووینې۔

ډاکټر کبیر جان ستوري، په دغه غونډه کښې د ولي خان بابا هرې خبرې ته غوږ نیولې اؤ د دهٔ د خبرو د طرز، په غونډه کښې د محصلینو سره سلوک، د هغوي پوښتنو ته د ځواب ورکولو حوصلې ته ئې ډېره زیاته پاملرنه کوله۔

پښتون مشر ولي خان بابا زمونږ سره خداي په اماني وکړه اؤ مونږ ټول خپلو ځایونو ته ستانه شو۔

ماښام ما د کبیر جان نه پوښتنه وکړه چې څنګه مشر وو اؤ ستا په زړهٔ کښې څومره ځاے ونیولو؟

دهٔ راته په ځواب کښې ووئیل کاش لس کاله د مخه مې لیدلي وې۔ د دهٔ څخه انسانیت اؤ پښتونولي سړې زده کولي شي۔ اؤ په سیاست کښې سادګي اختیارول خو هم د دهٔ نه باید خلق زده کړي۔ څومره په ساده ټکو کښې ئې راته خپل د زړهٔ مطلب ووئیلو اؤ په دې خپله غیرتي پښتو ژبه ئې راته ډېر مسائل څومره اسان تشریح کړل۔ دومره وئیلے شم چې د خان ولي خان بابا لیدلو ډاکټر کبیر ستوري ته د پښتو اؤ پښتونولۍ یوه بله شمع بله کړه اؤ دې ئې نور وهڅولو چې د خپلې نظریې لپاره نهٔ ستړې کیدونکې کار وکړي۔

کبیر جان ستوري په زړهٔ کښې د لرې پښتونخوا اولس سره مینه نوره هم زیاته شوه اؤ د دې د پاکو احساساتو، وفد ځوابي په ساده الفاظو د مطلب د اظهار د لوقوه اؤ د دې سیمې د مبارزینو د تاریخ څخه خو دا زیات متاثر شو چې د دغه کبله ئې کور د لرې

پښتونخوا د پښتنو د يره هم وګرځېدله د هم دغه ليدلو کتنو نتيجه دا شوه چې په 1974ء کال کښې ډاکټر کبيرجان زمونږ په کډه په فرانکفورت کښې د پښتنو او بلوڅو د ټولنې په بنسټ ايښودلو بريالى شو او دا د دې ټولنې يو فعال مؤسس وو.

کله چې دهٔ د ساپوهنې په برخه کښې ډپلومه واخستله نو د دې په څنګ کښې سياسى علوم، ټولنيز علوم او فلسفه ئې هم بنهٔ په ژوره تر مطالعې لاندې نېولې ده.

کبير جان ستورى 'ډپلومه سا پوهه" وزرې نورې هم پاورې شوې او د 1975ء عيدى کال کښې د کرنې ساپوهنې د نړى وال ټولنې غړى شو چې دا د دې لومړې ګام وو چې نړى وال ټولنې په لور ئې واخست او دا وياړ ئې په برخه شو چې په دغه نړى واله ټولنه کښې د خپل هېواد افغانستان نمائندګى وکړى او په دې توګه د ساپوهنې او پوهې په برخه کښې يو نړى وال شخصيت وګرځېد.

د 1974ء کال کښې د شعر په وئيلو پئيل وکړو او تر اوسه ئې چې څومره شعرونه چاپ شوى دى دا خپلو خلقو او پښتنو ته د پېغام شکل لرى.

د ساپوهنې په برخه کښې په پښتو ژبه ډېر مهم کتابونه ليکلى دى چې دا ئې پښتنو ته يوه بله مهمه پانګه پرېښې ده. چې بايد دغه کار ته د دهٔ نور ملګرى دوام ورکړى. او دغه کړى پرې نکړى.

کله چې روسانو په افغانستان يرغل وکړو نو ډاکټر کبيرجان ستورى دا تحمل نکړه او په 1982ء عيدى کال کښې د پښتون سوشل ډيموکراټک پارټى تاسيس کړه او د وطن د ازادى غږ ئې يو ځل بيا وکړو.

دې په پښتو او پښتونولى مئين خپل ټول ژوند دوى ته وقف کړې وو. په ټوله لوېديزه اروپا کښې خپل بيرغونه اوچت کړهٔ. يو لوى کاروان ئې د پښتو د خدمت لپاره ملا وتړله او د ډاکټر کبيرجان د دې پښتنى کاروان مخکښې وياړ په برخه شو.

ډاکټر کبير جان ستورى د خپله هېواد، ختيزى سيمې او خصوصاً د کنړ ولايت لپاره د وياړ وړ شخصيت وو. دا هم بايد دلته ووايم چې په ختيزو سيمو کښې او بيا خصوصاً د کنړ په ولايت کښې ډېر لوى شخصيتونه دنيا ته راغلى دى او ډېر زيات افتخارات ئې په برخه شوى دى. په تېره او لا تېره پېړى کښې سيد جمال الدين افغانى او د استقلال په جګړو کښې لوى خان او جنرالى ميرزمان خان او جنرال عبدالوکيل نورستانى په تاريخ کښې خپل نومونه ثبت کړى دى. ډېر وخت د هغوى ځاے خالى وو چې د افغان سيد جمال الدين د زېږدنې څخه 104 کاله وروستهٔ يعنى دا چې سيد جمال الدين افغانى په 1838 ء کښې په ايوب آباد کښې زېږېدلے وو او ډاکټر کبيرجان ستورى په 1942 کښې د کنړ ولايت د خاص کنړ د سنريه کلى کښې د خان لعل محمد خان په کور کښې دنيا ته سترګې وغړولې.

کبير جان ستورى کولى شو چې د افغان سيد جمال الدين ځاى ونيسى. او هغه نړى وال شهرت ئې وموند چې افغانى درلود وياړ د کنړ په اتلانو او نړى والو ملى شخصيتونو.

کبير جان ډېر ساده مزاج شخصيت وو او ډېر نرم طبيعت ئې وو. دې د لوې حوصلې څښتن وو. هر چا چې د دهٔ سره لومړې کتنه وشوه نو فکر به ئې کولو چو دا خو داسې د نرم طبيعت څښتن دے چې هر څهٔ

ورته دې وائی نو ضرور به ئې مني۔

خو کله به چې د پښتو او پښتونولی نوم واخستل شو نو په دې ځاے کښې ډاکټر کبیرجان ستوری دا په ډاګه کړه چې هو حوصله لری، طبعیت ئې نرم دے خو د پښتو او پښتونولی لپاره د هر ګزار په مقابل کښې لکه د فولاد کلک دے او هیڅ کله دې برخه کښې د خپل دریځ نه یوه ذره هم اخوا دېخوا نه کیږی۔

د ډاکټر کبیر خان ستوری ټینګ عزم او ارادې دې دسیاست د ډیر یو منلی اتل وګرځولو او په نری والو ټولنو کښې خصوصاً د سوسیال ډیموکراټک په منځ کښې شهرت او محبوبیت وموند او په دې توګه یو منلی ملی او نړی وال سیاست وال شو۔

د ملی سیاست په برخه کښې دهٔ د فخر افغان بابا د شخه د کار اخستلو نظریه خپله کړې وه او پخپل یو شعر کښې چې د مهلت تر سرخط لاندې لیکلی دی د بابا دا نظریه تائید او لنډو الفاظو کښې ئې انسانی ټولنې، مللو قامونو د انسانی او د ورورولۍ د اړیکو د ټینګ ساتلو لپاره د یو پېغام په ډول داسې وئیلی دی:

پیدائیښت سره پلان د مرګ هم جوړ شو
ژوند د مرګ او پیدائښت تر منځ مهلت دی
دې مهلت نه ګټه واخله که پوهیږی
خوشبختی د انسان مینه محبت دی

دې د انسانانو د نیکمرغۍ لپاره مینه او محبت چې د زور شخه د کار اخستی ضد وی ضامن بولی۔ که دغه شعر ته تاسی ښهٔ زیرشی نو وو به وینی چې ډاکټر کبیر ستوری د باچاخان فخر افغان بابا فلسفه د ملی شاعر اجمل خټک د شعر په سبق ګنی څنګه مناسبه ځای کړیده څکه چې دې د شعر په برخه کښې زمونږ د توان مشر خټک شخه ډیر زیات متاثر شویدی۔ پخپلو خپنی شعرونو کښې دې ډیر بې پروا دی چې دلته د دهٔ بې پروائی د یوې خوا د دهٔ ټینګه اراده او عزم ښائی او له بله خوا داسې برېښی چې د خدای بخښلی خان عبدالغنی خان شعرونو پرې هم اغیزه درلوده:

ډاکټر کبیر ستوری او زما په منځ اړیکی 42 کاله کیږی په دې 42 کاله کښې زهٔ او د دهٔ تر منځ تعلقات ډیر نزدې وو د یو بل نه مو هیڅ راز نهٔ پټولو۔

د راز خبره یاده شوه دې د راز په ساتلو کښې ډیر غښتلی شخصیت وو د غم او د درد ډیر زیات تحمل ئې درلود۔ دهٔ هر څهٔ په زړهٔ کښې ساتل او کله ئې هم ما ته د خپل غم او درد په حقله یو اوف هم نهٔ دے کړے۔ دهٔ خبرې په زړهٔ کښې ساتلې۔ دهٔ به ډیر نور ارمانونه هم درلودل خو ټول ئې په سینه کښې دننه پاتی شو۔

دا چې په نور هیڅ چا ئې خپل غم او درد نهٔ بارولو نو دې د زړهٔ په رنځ اخته شو۔ خو دې په پښتو دومره مئین وو چې ډیر پخوانی روحیت او پېغام په توګه دا چغه اوچته کړې وه:

که زما ستوری په قبر چیرته راغلی
په پښتو راته دعا کړه پرې مئین یم

د دهٔ 64 ء کلین عمر پوره کېدو ته لا دوه ورځې پاتې وې د اپریل د میاشتې شلورمه ورځ وه د سحر د پنځو بجو په شاوخوا کښې ئې لومړی د شهادت کلیمه ووئیله او حق ئې د تسلمیدو تیاری ونیوله خو دا اخری نعره ئې ضرور کړې ده چې:

"پښتونه پښتو ټینګه کړه"

☆☆☆☆☆

لیک: محمد شیرین کردیوال جرمنی

ارواښاد ډاکټر کبیر جان ستوری

ډاکټر کبیر ستوری سره ژمنه

د پښتو اؤ پښتنو د ملی قافلې سرکښ، پیاوړی اؤ ننګیالی، زما د سیاسی اؤ ټولنیز ژوند کلک وپارلی، خوږ اؤ نزدې دوست اؤ ملګری ډاکټر کبیر ستوری د دې فانی دنیا نه د ابدی دنیا په سفر وخوځېدۀ "انا لله و انا الیه راجعون"۔

د چا به پلار، د چا بابا، د چا کاکا ، د چا ماما به وی، خو د دې رشتې نه ورروستۀ د دوستی انسانیت اؤ پښتونولی د ټینګو مزو اؤ تارونو په چوکاټ کښې ما ته د هر څۀ نه رانزدې دوست اؤ ملګرے وی۔

ملګریه:

"څښتن تعالی دی جنتونه په نصیب کړه، خو ملګریه د جنت خاپېرو ته هم دا زېرې ورکړه چې ستا ملګری به ستا د ملی مبارزې اؤ قامی وحدت ترانه ژوندی اؤ ځلانده ساتی"۔

ملګریه!

"ستا ژوند د پښتنو اؤ پښتونولی خزانه، د علم اؤ ټولنیز ژوند د لارې اؤ منزل ډیوه، د پت، غېرت، ښېګړې اؤ وفا زمزمه، اؤ د پښتنو د خېر، ابادی اؤ سوکالی د پاره نری د رنګینو نه ډکه اؤ مسته وږمه وه۔

د پښتونولی د ستر بڼ طوطی! تۀ خو لارې خو زۀ اؤ زما ملګری په ایمانداری سره، درسره دا ژمنه کوو چې ستا د پښتو اؤ پښتونولی هڅې، اؤ د قومی وحدت، د ملی ترانې اؤ نارې څېی به د نړی په ګوټ ګوټ کښې د پښتو زړونو اؤ فکرونو ته ور ور سوو"۔

د ډاکټر کبیر ستوری ژوند ته څغلند نظر:

د هېواد ملی اؤ منلی شخصیت د پښتون قامی وحدت تکړه اؤپیاوړی مبارز۔

خدای بخښلی ډاکټر کبیر ستوری د پښتو ملی منلی، وتلی، شاعر، لیکوال، څېړونکی، ژورنالست اؤ د پلوم سا پوه وو۔

د شاعری په نړی کښې د یوه پر مختللی ادبی بهیر پورې اړه لری۔ چې مشر نمائنده ئې د پښتو د ادب پلار اجمل خټک دے۔ د پښتنو د یووالی، خپلواکی اؤ سوکالی د پاره دۀ ته د باچاخان نظریو ژوند وربخښلے دے۔

ستوری د پښتو د یو ګڼ شمېر کتابونو مؤلف اؤ لیکوال وۀ چې وائی:

ساه مې واخله خو پښتو رانه وا نخلې
زۀ پښتون یم په پښتو بالدې پتمن یم
کۀ زما ستوری په قبر چېرې راشی
په پښتو راته دعا کړه پرې مئېن یم

(روح دې ئې ښاد وی)

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

THE MONTHLY LEEKWAL PESHAWAR

Post Box: 41 G.P.O. Peshawar.
Mob: 0300-5939673

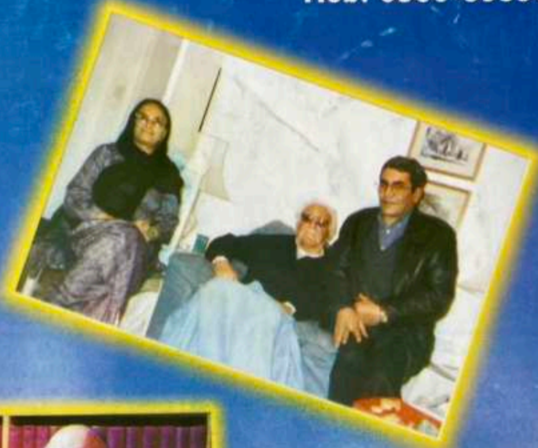

خفه په پښتنو یم چې دسر خلق ئې سر خوری
کوم ستوری چې زموږ دشب و تاره ځینی ووت

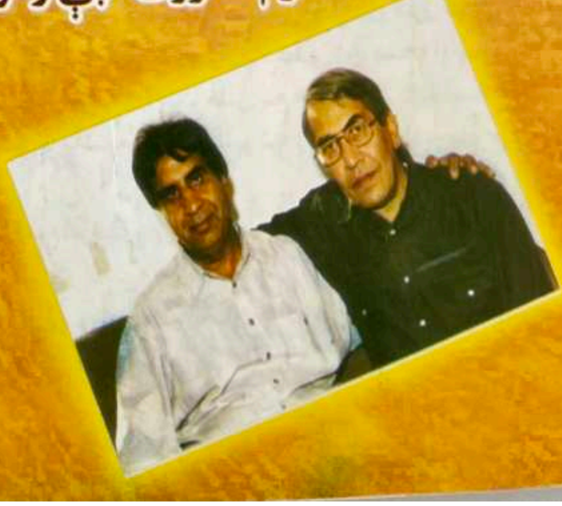

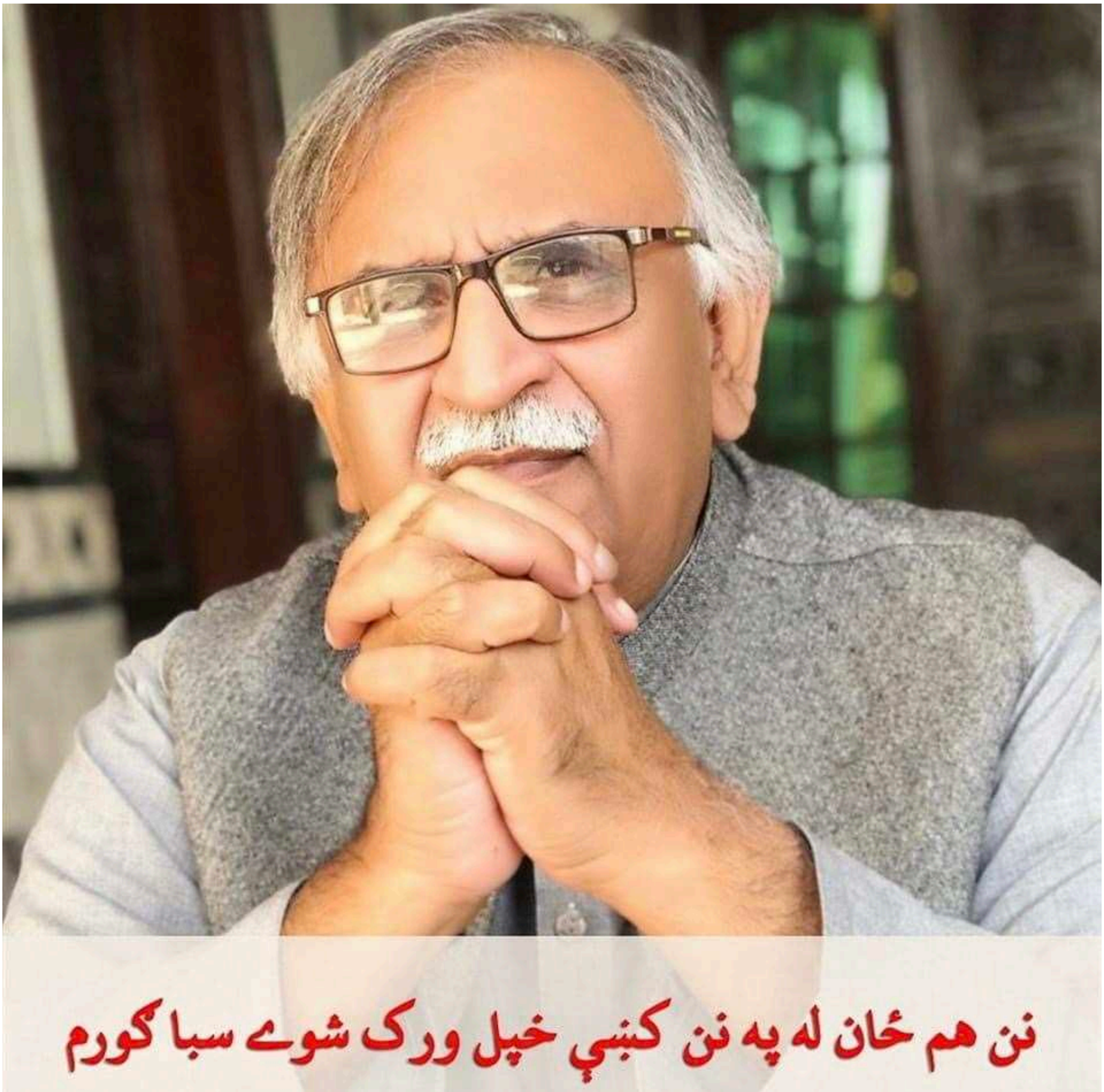

Mr. Nurul-Bashar Naveed
the noted Author , Poet, journalist and playwright and chief editor of the LEKWAL Magazine